

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Epistolaris Seu Epistolae Morales Ad usum
familiarem Vario Argumento Scriptæ**

Pexenfelder, Michael

Dilingae, 1686

XVI. Erhardo Falconio, & Rosinæ Belloviæ, Novis Nuptis gratulatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69435](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69435)

XVI.

ERHARDO FALCONIO

&

ROSINÆ BELLOVIÆ,

Novis Nuptis Gratulatio.

QUod felix, faustumque vobis evenit
 Novi Conjuges, dulci recens connec-
 estis vinculo, quod ligat in securitatem,
 stringit in amorem; facit, ut, quod tanquam
 bonum semel electum est, semper posside-
 tur. Hi sunt *funiculi Adami*, hæc *vincula*
charitatis, Osee 11. v. 4. quibus corolla flo-
 rida nectitur, nexaque Sponsorum capiti-
 bus imponitur; hoc sub jugo, sed suavi, de-
 ceptus incedendum erit; hoc onus ferendum
 pari fide, pari labore, sed ideo levio-
 re, quia communi. Fortunatæ nuptiæ, quibus Para-
 nymphæ præfuerunt *Charites*, & sua munera
 ra sparserunt, formam scilicet, opes, genus
 & quod omnia superat, virtutem ac probita-
 tem: quod Siracides cap. 26. v. 3. de con-
 juge selecta effatus est: *Pars bona, mulier*
bona, in parte timentium DEUM, dabitur
viro pro factis bonis. Idem de marito lau-
 dari

dari potest: *Pars bona, vir bonus, in partem*
timentium DEUM, dabitur puella pro factis
bonis. In magnis cœli donis numerandum,
uxorem reperisse placidam, pudicam, mo-
destam, commodam, qualis fuit Rebecca
Isaaci, Rachel Jacobi, Sara Tobix; neque mi-
nor est felicitas, acquisivisse maritum fruga-
lem, sobrium, prudentem, fidelem. Hæc sors
tam fausta, quoniam vobis obtigit, quidni
Gratia Epithalamium canant, corollas ja-
ciant, & in partem chori ac hymenæi *concentus*
Virtutum veniat? Talem Sponsam sibi jun-
gere meruit pietas Sponsæ; talis Sponsa de-
bebatur probitati & precibus. Sponsi; nactus
est uterque, qualem voluit & desideravit; pro
factis bonis, utriusque votis annuit cælum.
In sponsæ laudes veteris versiculi litteræ cur-
runt:

Quæ tibi ducenda est, teneat P. quinque
puella:

Sit Pia, sit Prudens, Pulchra, Pudica,
Proba.

Quod bonum, quantò difficilius est inventu,
tantò majores sunt agenda DEO gratiæ, cu-
jus providentiâ pares animis, fortunis, mo-
ribus sociavit. Et quia moris est, donum a-
liquod nuptiale offerre; ut ne consuetudini
huic

huic desim, mitto cum his litteris tabellam
magis ex imaginum significatione, quam
titulo æstimandam. Tres Nymphas,
Charites, curavi pingi, quarum una præfata
Anchoram, altera *Lyrã*, tertia *Annulam*
quibus epigraphen adscripsi:

BONA CONJUGII.

Per Anchoram designatur Navis; per Navem
FIDES seu FIDELITAS, quam conjugum
alter alteri præstare tenetur. Sapiientissimi
Regum, laudaturus fortem & prudentem ma-
liorem, comparat eam *Navis Institoris*
longè portanti panem suum, Prov. 31. ut
dicetur, quanti interfit, uxorem esse sedulam
& industriam, suamque fidem marito
omnia probantem; inde enim magna rei do-
mesticæ incrementa nascitura. Hujus illi
navis rectorem seu nauclerum agit, cui
consors thalami regendam & gubernandam
committit; à quo nec in scopulos malarum
suspicionum, nec in falsos mœroris fluctus
impellatur; qui strenuam operam navat, ut
quod boni conjugis & patrisfamilias officium
in se desiderari patiat; qui leniter uxorem
instruit, dirigit, corrigit; in partem curæ
economicæ admittit, claves domûs commit-

cit, cōsiliorum suorum participem facit, libertatem ei ad sua munia peragenda concedit, facitque, quod loc. cit. Prov. Salomon monet: *Confidit in ea* (conjuge) *cor viri sui, & spolijs non indigebit*: tantum enim solatij, emolumenti, fructus ex industria & fidelitate uxoris sui consequetur, ut non opus sit in militiam abire, stipendia facere, vitæ periculis sustentationem redimere, & spolijs inhiare: utque Naucerus navim in quamlibet partem flectit & reflectit, sic uxor obsequentem se marito præbebit, & ejus voluntati ac moribus accommodabit: mutuò honorem & reverentiam exhibebunt; ita Sara maritum suum Abrahamum vocabat *dominum*, ipse eam *dominam*: in utraque fortuna, alter alteri opitulabitur, & patientiã vincēt, siquid molestiarum intercedat; pietate præsertim erga DEUM & Cœlites certabunt, sibi que propitios reddent. Certè naucerus in tempestate, ventis & procellis, ad cœlum & stellas, præsertim polares, respicit, ut discat, ubi terrarum sit, eoque navigium dirigat, quò appellere contendit. Faciat idem maritus, & uxorem, magis exemplis quàm verbis, ad Divini Numinis, virtutisque cul-

cul-

cultum præcedat. Atque hæc de Navi conjugali; sequitur *Lyra*.

LYRA seu CITHARA

Concordia conjugalis symbolum.

Magnum Matrimonij bonum est, concordantia animorum ac voluntatum, quæ per chordas citharæ inter se concordēs exprimitur: hæc symphonia nihil est suavius, nihil jucundius; contemperanda læta tristibus, tristitia lætis. Harmonia ex dissimilitudine fororū existit; si mœstitiæ nubes obsidet frontem & animum mariti, abstergat eam uxor; si hæc aliqua perturbatione obducitur, componat eam ad serenitatem maritus; juxta Sacerdotem, *Mulier fortis oblectat virum suum, & annos vite illius in pace implebit, c. 26. v. 2.* Hoc est encomium strenuæ & sedulæ matronæ; hæc suâ industriâ, labore, comitate, mansuetudine, humanitate oblectat virum suum, molestias detergit, curas levat, ætatem prolongat, & quasi quædam suaviter canens citharædria mulcet, recreat, & reficit. *Concordia* à consensione cordium dicitur; fit igitur unum Cor in duobus corporibus; sic

Velle

*Velle ac nolle ambobus idem, sociatâque leto
Mens ævo, ac parvis dives concordia rebus.*

Et alius canit:

*Lite fagant nuptæq; viros, nuptasq; mariti,
Inque vicem credunt rem sibi semper agi.*

Procul querimonix & jurgia; procul vipereus
discordix partus; nullum memorabile no-
men feminea in pugna. DEUS & Natura il-
lam subjecit viro, non ut servam, sed ut ad-
jutricem & sociam. Si qua offensuscula
(nam homines sumus) interdurrat, non fina-
tur in ignem erumpere. Uxor sibi dictum pu-
tet: *Sede majori*; maritus, *parce minori*: à
chalybe & filice collisis excitatur scintilla;
hæc abit in flammam, nisi maturè sopiatur.
Siqua fidium in cithara dissonat, non est in-
tendenda, ut rumpatur, sed temperanda, ut
consentiat & consonet; absit asperitas à ma-
rito, superbia ab uxore; sic concordabit Lyræ.
Idoneum in hanc carmen suppeditat Epi-
grammaticarius:

*Inferior matrona suo sit, Prisce, marito,
Non aliter fiunt femina, virque pares.*

ANNU-

ANNULUS PRONUBUS

Seu

Nuptialis amoris mutui tessera.

Inter amoris pignora ac symbola jam
 lim Annulus censebatur ; unde consuetudo
 profluxit, ut, qui conjugalem societatem ere
 initari, mutuò sibi annulum offerrent, digi
 tóque insererent, ut nullo non loco in co
 spectu haberent arrham fidei sibi datæ, nex
 que amore ligati. Digitus, quem eo pign
 re devinciebant, quartus erat in manu sinist
 (unde Annularis dictus) quòd in eo digito
 na quædam reperitur, ad Cor usque, tanqu
 ad amoris sedem, pertingens. Certè in An
 nulo omnes conjugalis amoris, fideique co
 ditiones, velut gemmæ, includuntur. Nam
 inprimis ex auro conflatus est : quis autem
 nescit, charitatem & dilectionem per hoc
 metallum significari ? pretiosum est aurum
 pretiosus amor castus, & virtute subnixus
 aurum commendatur à puritate, amor à sin
 ceritate ; aurum sit probum, obryzum, nullo
 là scoriâ permixtum ; amor careat furore, nullo
 lo sinistro vitietur affectu : plumbeus est, non
 aureus, si magis in formam & opes, quàm in
 probitatem feratur. Annulus est fidei data

serva

servator, arcani custos, signaculum secretorum, tutela amicitia. Magnus fertur Alexander Hephaestioni, amicorum primo, postquam matris Olympiadis epistolam ei legendam dedisset, os annulo obsignasse, ne quando proderet, quæ legisset. Amor hoc requirit, fidus & fidens, cujus ea vox: *Secretum meum mihi*, addo: *& meo conjugi*. Unius oris, unius sumus pectoris; hoc sigillum nulla spes, nullus metus, nulla felicitas, nulla calamitas resolvat. Veteres imaginem ejus, quem amabant, in annulis gestabant, ut eorum aspectu recordarentur dilecti; unde illud adagij, *aliquem in oculis ferre*. Illustre hujus rei documentum dedit uxor Tigranis, regis Armenia, quæ, ut refert Xenophon, cum ex Aula Cyri Regis Persarum ad maritum, captivitate liberatum, revertisset; ab eo interrogata, quid de Cyro, & Cyri pulchritudine ac comitate sentiret, respondit: Abs te, ô marite, Deos testor! nunquam oculos deflexi; itaque quæ sit forma Cyri prorsus ignoro. In hoc uno dicto apparet, quanta sit vis amoris conjugalis. Annulus præterea rotundus est, æternitatis symbolum, sine caret: constantia & perpetuitas amoris indicatur; convivendum vobis & commoriendum est; hoc exigit amor,

H

hoc

hoc fides conjugalis, hoc annulus non tantum
 digito, quàm cordi inditus, hac mente ambrosii
 rum manus, sacerdotali stolâ copulatâ, per
 petui vos fœderis admonuerunt. Quam
 multas igitur habeo causas, vobis gratulari
 Nuptias, quibus interfuerunt tot *Gratia*, quæ
 sunt felicitatis Matrimonij *Bona*. Verissime S
 racides, *Gratia super gratiam, mulier sancta
 & pudorata*, Eccli. 26. Talis est sponsa, ta
 lem meruit accipere Sponsus; ex illa, tan
 quam ex fonte lacteo fluent dulcissimorum
 pignorum delicia; hic verò, *hauriet iucunditatem à Domino*, Prov. 18. qui tale par
 junxit. Claudio hanc epistolam cum Chri
 stiano gentilis Poëtæ voto:

Felices ter & amplius,

Quos irrupta tenet copula, nec malis

Divulsus querimonij

Supremâ citius solvet amor die. Horat.

lib. 1. carm. Od. 13. Claudio, &

subjungo:

Vivite concordés, læti, belléque valete.

